

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189, 90101 Oulu
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

15.1.2024

Ylitornion - Pellon Luonto ry
Raanujärventie 1851
95660 Kantomaanpää
+358 50 592 7769
ylitornio-pello@sll.fi

Yhdistyksen kotikunta on Ylitornio. Yhdistyksen toiminta-alue käsittää Ylitornion ja Pellon kunnat.

Vastaselitys Pellon kunnanhallitukselta pyydettyyn lausuntoon ja wpd Palovaaran Tuulipuisto Oy:n selitykseen

Päätös, johon haetaan muutosta:

Pellon kunnanhallitus, 18.4.2023, § 80

Vastaselitys kunnanhallituksen lausuntoon ja valituksen täydentäminen:

Pellon kunnanhallitus on antanut 18.4.2023 §80 WPD Palovaaran Tuulipuisto Oy:lle poikkeamislupahakemukseen päätöksen (liite 1), jonka mukaan yhtiölle myönnetään oikeus kaikkien rakennusluvan saaneiden tuulivoimaloiden WTG 3-19 osalta poiketa kaavamääräyksestä, jonka mukaan *“Yksittäisen voimalan korkeus saa olla enintään 230 m”*, siten että poikkeamispäätöksessä voimaloiden korkeus saa nousta 250 metriin (LUETTELO 1).

Lisäksi poikkeamislupahakemuksessa on pyydetty eräiden voimaloiden osalta, että roottori saa ylittää kaavaan merkityn tuulivoimaloiden alueen rajan (LUETTELO 1 ja KARTTA 1),

vaikka kaavamääräyksen mukaan *“Voimalan kaikki rakenteet, siipien pyörimisalue ja tuulivoimaloiden nostoalue tulee sijoittua kaavaan osoitetulle tuulivoimalan alueelle”*.

Poikkeamispäätös on lainvastainen seuraavista syistä, ja tulee kumota:

- Poikkeamismenettely on tarkoitettu sovellettavaksi yksittäistapauksissa. Koska poikkeus on myönnetty kaavamääräyksestä ja koskee koko kaava-aluetta, kyse on tosiasiallisesti kaavamuutoksesta, ja pitää toteuttaa kaavan laatimista koskevia MRL:n määräyksiä noudattaen. Normaali käytäntö olisi ollut, että poikkeamista olisi haettu, ja poikkeamispäätös olisi myönnetty niille tuulivoimalarakennuksille, joiden kohdalla kaavamääräyksestä poikkeamista on tarkoitus soveltaa. Menettely on vakiintuneen oikeuskäytännön vastainen.
- Poikkeaminen olisi tullut arvioida erikseen jokaisen tuulivoimalan kohdalla, jonka roottori ylittää kyseiselle tuulivoimalalle varatun tuulivoima-alueen rajan. Päätöksessä ei ole yksilöity edes sitä, minkä voimaloiden kohdalla tuulivoima-alueen rajan ylittyminen tapahtuu.
- Poikkeamispäätöstä ei ole ollenkaan perusteltu. Perusteluissa ei tuoda esille niitä seikkoja, joiden perusteella kunnanhallitus katsoo poikkeamisen edellytysten täyttyvän. Pelkkä ao. lainkohdan siteeraaminen ei riitä perusteluksi hallintolain 44-45 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

“Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”

- Poikkeamispäätöksessä ei ole määrätty MRL 174 §:n 2 momentin mukaisesti aikaa, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava.

“Poikkeamispäätöksessä on myös määrättävä aika, jonka kuluessa sitä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Tämä aika voi olla enintään kaksi vuotta.”

- Poikkeamislupahakemukseen ei ole liitetty MRA 85 §:n 2)-kohdan mukaista asiakirjaa, joka osoittaa rakennuspaikan hallinnan tai muun perusteen hakea poikkeusta.
- YVA-menettely on suoritettu puutteellisesti. Ennen poikkeamispäätöstä YVA-selvityksiä olisi tullut täydentää tuulivoimaloiden korkeuden, roottorihalkaisijan ja tehon kasvun vaikutuksien arvioinnilla (YVA-laki 34 §).

Poikkeamiseen ei ole olemassa erityistä syytä.

Kunnanhallituksen lausunnossa sanotaan: *“Valituksessa 22.5.2023 ja siihen liittyvissä korjauksissa ja täydennyksissä 13.6.2023 esille tuodut asiat ovat pääosin riippumattomia ko. poikkeamisista; näiden aihealueiden merkitys on*

huomioitu jo kaavavaiheessa. Poikkeamisilla ei ole oleellista vaikutusta näiden aihealueiden mahdollisten haitallisten vaikutuksien tasoon."

Pellon kunnan näkemyksen mukaan huomiointia edellyttävät kuitenkin "valituksessa esille tuodut tornikorkeuden muutos sekä melu ja välke".

Perustelemme tarkemmin tässä wpd:n selitykseen (liite 2) antamassamme vastaselityksessä käsityksen, että kyseessä on YVA-lain 3 § 2 momentin mukainen hanke ja että tornin kokonaiskorkeuden muutos ja melu ovat tekijöitä, jotka 3 § 3 momentissa mainitut hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne huomioon ottaen aiheuttavat 3 § 2 momentin tarkoittamia todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Vastaselitys wpd:n selitykseen

YVA-menettelyn soveltamisen tarve

wpd pyysi Lapin ELY-keskukselta päätöstä YVA-menettelyn soveltamisesta päivitetyn hankesuunnitelman pohjalta maaliskuussa 2022. wpd toimitti ELY-keskukselle päätöksen tueksi 25.2.2022 vaikutusten arviointiraportin (liite 3)

Selityksessään wpd nojaa ELY-keskukselta 11.4.2022 saamaansa vastaukseen (liite 4) YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta. ELY-keskuksen käsityksen mukaan uutta YVA:a ei tarvita.

ELY-keskus katsoo, että sille esitettyjen tietojen perusteella kyseessä ei ole voimassa olevan YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittama uusi hanke, johon tulisi soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä eikä Palovaaran tuulivoimahanke ole muuttunut sillä tavoin, että hanke voidaan tulkita YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaksi hankkeen muutokseksi, jolla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Lapin ELY-keskus toteaa, että Palovaaran tuulivoimahanke on voimassa olevan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 8 e) mukainen tuulivoimahanke, jossa yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Hankkeessa ei ole kyse hankeluettelon kohdan 12) mukaisesta, YVA-menettelyä edellyttävästä mainittua hanketta kooltaan vastaavasta hankkeen muutoksesta. Koska kyseessä on hankeluettelon mukainen hanke, YVA-lain 3.2 § ei tule ELY-keskuksen käsityksen mukaan sovellettavaksi.

ELY-keskus toteaa vastauksessaan, ettei YVA-menettelyä ole tarpeen soveltaa tässä tapauksessa, sillä kyseessä on YVA-lain 3 § 1 momentin liitteessä 1 mainitun kohdan 7 e) mukainen hanke, ei uusi hanke eikä YVA-menettelyä edellyttävä kohdan 12) mukainen mainittua hanketta kooltaan vastaava hankkeen muutos.

Käsityksemme on, että Palovaaran tuulivoimahanke voidaan tulkita YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaksi hankkeen muutokseksi, jolla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia, koska kaikki hankkeen 17 tuulivoimalaa muuttuvat ja kokonaisteho nousee 51 MW.

Tällöin voidaan soveltaa YVA-lain 3 § 2 momenttia

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

3 § 3 momentti

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2. Hankkeen ominaisuuksista, sijainnista ja sen vaikutusten luonteesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Maisemavaikutukset

Olimme valituksessa ja sen täydennyksessä kiinnittäneet huomion maisemassa tapahtuviin muutoksiin, sillä tornien kokonaiskorkeuden korottaminen 20 metrillä laajentaa tuulivoimaloiden näkyvyysaluetta eikä suinkaan lievennä maisemavaikutuksia. On huomattava, että Lapin ELY-keskus on lausunnossaan 14.12.2015 todennut tornien korkeudesta seuraavasti:

“maisemavaikutuksia voidaan lieventää pitäytymällä 145 m korkeissa voimalatorneissa verrattuna torneihin, joiden napa on 165 m korkeudella”.

250-metrinen voimaloiden näkymäanalyysikartassa napakorkeus on 168,5 metriä (liite 3, kuva 3). Haittavaikutukset maisemaan ovat merkittävästi kasvaneet monissa kohteissa. ELY-keskuksen napakorkeussuosituksen mukaan kokonaiskorkeus sen hetkiselä roottoripituusmaksimilla 70 m olisi ollut 215 metriä 235 metrin sijasta eikä suinkaan poikkeamisluvalla myönnetty 250 metriä.

Teollinen rakentaminen lähiluonnossa, keskellä virkistysaluetta, metsästysmaita, poronhoitoaluetta, hallitsee maisemaa yhä vahvemmin ja vaikuttaa haitallisesti matkailun kehittämiseen laajallakin alueella, kun otetaan huomioon matkailijoiden enenevässä määrin arvostamat hiljaisuus, pimeys, revontulet ja luonnonrauha.

Ympäristövaikutusten arviointilaissa edellytetään hankkeiden yhteisvaikutusten tutkimista. Olemme valituksen täydennyksessä 13.6.2023 (liite 6) tuoneet esiin matkailun ja tuulivoimapuiston rakentamisen välisen ristiriidan. Tuulivoima on noussut esiin *Ylpeästi etheenpäin* -nimisessä strategiassa vuosille 2023-2027, jonka on laatinut Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoittama Tornion, Ylitornion ja Pellon Leader-ryhmä Outokaira Tuottamhan ry (outokaira.fi). Suuret tuulivoimalahankkeet mainitaan strategian sisäisenä heikkoutena luonnon ja lähiympäristön kannalta ja tuulivoimalat ulkoisena uhkana luonnossa ja lähiympäristössä.

Tornionlaakso

Palovaaran teollisuusluokan tuulivoimalat sijoittuvat maantieteellisesti, kulttuurillisesti ja historiallisesti arvokkaalle alueelle, jonka vaikutuspiirissä ovat mm. seuraavat kohteet:

- Unescon maailmanperintökohde Struven ketju, Maupertuis`n kolmiomittauspisteet. Nämä liittyvät 1700-1800-luvuilla tehtyihin mittauksiin maapallon muodosta. Tornionlaaksossa mittauspisteet sijoittuvat korkeiden vaarojen lakialueille, joten korkean vaaran päälle rakennettavat 250 m korkeat Palovaaran tuulivoimalat tulisivat pilaamaan näiden mittauspisteiden välisen näkymän.
- Aavasaksan ja Tornionlaakson kansallismaisema, Ratasjärven valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue ja rakennettu kulttuuriympäristö, Kristineströmin ja Ainolan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kartanot, Lohijärvi-Leukumaanpään valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Tornionjoen Natura 2000 -alue, Tornion-Kalixjoen Natura 2000 -alue, Ruotsin valtakunnan rajan läheisyys ja Ruotsin puolen kulttuuriympäristöt.
- Tornionlaakso käsittää sekä Ruotsin että Suomen puolen kuntia molemmin puolin Euroopan pisintä vapaana virtaavaa jokea, Tornionjokea. Haminan rauhassa 1809 Ruotsin ja silloisen Venäjän raja vedettiin Tornionjokeen ja täten esim. Juoksengin kylä jaettiin kahtia. Rajat ylittävä maisemavaikutus käsitellään omassa luvussaan *Valtioiden rajat ylittävä vaikutus maisemassa*.

Tuulivoimalat rikkoisivat Tornionjokilaakson neitseellisen vaara- ja jokimaiseman.

Edellä kerrotut seikat puoltavat ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen erityisesti kohtaan 3. VAIKUTUSTEN LUONNE

a) vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus, kuten vaikutusten todennäköinen maantieteellinen alue ja väestömäärä, johon vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat;

c) rajat ylittävä vaikutus;

d) vaikutusten voimakkuus ja monitahoisuus;

Lähialue

On selvää, että myös lähialueen vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä Pahtajärven lomakylä kärsivät korotuksesta. Loma-ajan asuntoja on niin Pahtajärvellä, Kauhajärvellä kuin Ajanginjärvellä.

wpd on pyynnöstämme päivittänyt vastineeseen seuraavat havainnekuvat (kuvauspisteet 7, 8, 9 ja 18): Ratasjärven Everstinpiilo (kuvauspiste 7), Aavasaksa (kuvauspiste 8), Juoksengintie Suomi (9), Juoksengintie Ruotsi (kuvauspiste 18). Myös Pahtajärven lomakylän havainnekuva (kuvauspiste 5) on päivitetty. Kuvauspisteet on merkitty KARTTA-LUETTELO-LIITTEESSÄ oleviin näkymäanalyysikarttoihin (KARTTA 2 JA KARTTA 3). Valitettavasti kuvauspisteet on merkitty vain 230 metrin eikä 250 metrin tilannetta kuvaavaan karttaan.

Vaikutusten arviointiraporttia (liite 5) varten wpd on uusintanut valokuvasoitteet 9 kuvauspaikasta (kuvauspisteet 1, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12 ja 13), mutta kaikki päivitettyt havaintokuvat eivät ole mukana raportissa. Seuraavat kursivoidut kohdat ovat lainauksia kyseisestä vaikutusten arviointiraportista:

"Kaikkien kuvien päivitys ei ole tarkoituksenmukaista, kun muutos vanhoihin kuviin verrattuna ei ole merkittävä".

"Voimalakorotuksen myötä maisemalliset vaikutukset korostuvat Kauhajärven ja Pahtajärven tarkastelu suunnista. Kauhajärven osalta (kuvat 4 ja 5) korkeampien voimaloiden vaikutukset ovat merkittäviä. Pahtajärven osalta (kuvat 6-9) vaikutukset ovat tarkastelupisteestä riippuen kohtalaiset (Ylempi Pahtajärvi, kuvauspiste 13) tai merkittävät (Pahtajärven lomakylän veneranta, kuvauspiste 5) verrattuna osayleiskaavan mukaiseen tilanteeseen."

Seuraavat kuvat ovat Kauhajärveltä, Pahtajärveltä ja Ylemmältä Pahtajärveltä.

Kauhajärvi 250 m

Kauhajärven rannalla on loma-asutusta. Maisemavaikutusten lisäksi merkittäviä vaikutuksia ovat meluvaikutukset tuulivoimaloiden koon kasvaessa. 250 m.

Pahtajärven lomakylä 250 m

Ylempi Pahtajärvi 250 m

wpd väittää selityksessään, että "*Hankkeen maisemavaikutus Ratasjärven alueelle jää todella vähäiseksi, pääasiassa olemattomaksi.*"

Ratasjärvi käsittää myös ympäröivät vaarat. Vaaran rinteellä kiertää näköalapolku, jonka varrella on paikallishistoriaan kiinteästi liittyvä Everstinpiilo.

Everstinpiilo Ratasjärvellä 250 m

Juoksengin ja Ratasjärven kylissä vaikuttava Napapiirin kyläyhdistys ry on aktiivisesti kehittänyt matkailupalveluita monessa eri hankkeessa yhdessä eri tahojen kanssa.

Valtioiden rajat ylittävä vaikutus maisemassa

Lapin ELY-keskus toteaa, että Palovaaran tuulivoimahanketta on suunniteltu kumotun YVA-lain (468/1994) mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä, joka on päättynyt yhteysviranomaisen 14.12.2015 antamaan lausuntoon. ELY-keskus toteaa, että Palovaaran tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma on kuulutettu ennen 16.5.2017, joten hankkeeseen on sovellettu voimassa olevan YVALain 40.2 §:n mukaisesti ennen 16.5.2017 (252/2017) voimassa ollutta YVA-lakia.

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia säätelevä **Espoon sopimus** on ollut voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sen osapuolina olevilla valtioilla on oikeus osallistua toisessa valtiossa käynnissä olevaan YVA-menettelyyn, mikäli ehdotetulla hankkeella on todennäköisesti valtion rajat ylittäviä merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Ympäristöministeriön sivuilta on luettavissa, mitä Espoon sopimus vaatii tehtäväksi rajat ylittävissä ympäristövaikutuksissa. Toimivaltainen viranomaisen vuoden 2023 alusta on Suomen ympäristökeskus. YVA-menettelyn 2014-15 aikana toimivaltainen viranomaisen on ollut ympäristöministeriö.

Espoon sopimuksessa mainitaan, että

”Lisäksi jos maankäyttö- ja rakennuslain mukaan laadittavan kaavan toteuttamisella saattaa olla merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia, Suomen ympäristökeskuksen on ilmoitettava toiselle valtiolle näistä suunnitelmista”.

Palovaaran tuulivoimaloiden vaikutukset leviävät laajalle, eikä hankkeen valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia ole missään hankevaiheessa otettu riittävästi huomioon Espoon sopimuksen mukaisesti. Ruotsalaisia raja-asukkaita ei ole kuultu vuosina 2014-15 tehdyn YVA-menettelyn yhteydessä, vaikka ELY-keskus ohjaa hankevastaavaa niin tekemään ja Espoon sopimus siihen velvoittaa. Infotilaisuus pidettiin Suomen Juoksengin joidenkin aktiivien painostuksen jälkeen Ruotsin Juoksengin Polcirkelhusetissa 17.11.2016 eli vasta puolitoista kuukautta sen jälkeen, kun Pellon kunnanvaltuusto 3.10.2016 oli jo kaavan hyväksynyt eli sen enempää Ruotsin puolen asukkaita kuin järjestöjäkään ei ole kuultu aidosti.

Saamamme tiedon mukaan Ruotsin puolen viranomaisia on tiedotettu Espoon sopimuksen mukaisesti (sähköposti Ympäristöministeriöltä), mutta käytännössä varsinainen infotilaisuus paikallisille on pidetty vasta kaavan hyväksymisen jälkeen. Tätä täytyy varmaan selvittää lisää.

Seuraavasta havainnekuvasta voi nähdä, miten häiritsevästi Palovaaran tuulivoimaloiden tornit näkyvät noin viiden kilometrin päässä Ruotsin Juoksengin kylässä. Yönäkymän voi päätellä Suomen puolelta otetun hämäräkuvan perusteella.

Ruotsin Juoksengintie 250 m

Yönäkymän päättelyn tueksi seuraava hämäräkuva Suomen puolelta.

Suomen Juoksengintie 250 m

Melumallinnuksen luotettavuus

Melumallinnuksissa ei vaadita ottamaan huomioon tuulivoimaloiden välisiä etäisyyksiä, vaikka etäisyyksien on todettu vaikuttavan melutasoon. Suomen Tuulivoimayhdistys on ottanut kantaa voimaloiden välisiin riittäviin etäisyyksiin tuotannon puolesta. Sen mukaan vierekkäisten voimaloiden välisen etäisyyden täytyy laponen kärjistä mitattuna olla viisi kertaa lavan halkaisija. Yhtiön edustajan mukaan tuotantoon vaikuttaa tuulivoimalarivin sijainti taustalla olevaan tuulivoimalaan nähden, samassa rivissä sijaitsevien voimaloiden etäisyys saa olla pienempi kuin jos taustalla on useampia vaikuttavia voimaloita.

250 metrin voimaloiden lavan halkaisija on 160-180 metriä. Pyynnöstämme yhtiön edustaja on laskenut 14 voimalan väliset etäisyydet (alla oleva taulukko). Kuten taulukosta voi nähdä, etäisyydet ovat välillä 445 ja 867 metriä, ja vain 3 etäisyyttä 14:stä on yli 700 metriä. 250 metrin voimaloiden 90 metrin lavalla välimatkasuositus on 5 * 180 metriä eli 900 metriä ja rakennusluvan saaneiden voimaloiden välimatkasuositus on 5 * 140 metriä eli 700 metriä.

Palovaaran viereisten tuulivoimaloiden väliset etäisyydet metreinä:

Voimalat nro	Vast. etäisyys/m	Voimalat nro	Vast. etäisyys/m
3-5	445	10-9	495

4-6	656	9-7	584
5-6	565	9-12	503
6-8	635	14-12	867
7-5	570	17-14	712
8-11	486	17-19	457
11-10	705	15-18	585

Kun otetaan huomioon voimaloiden liian tiiviin sijoittelun melua lisäävä vaikutus, edes viisinkertainen etäisyys ei meluasiantuntijoiden mukaan riitä vaan etäisyyden pitäisi olla kahdeksankertainen. Tutkittua tietoa ei vielä ole tarpeeksi, mutta tiedetään, että voimaloiden meluvaikutuksissa pitää ottaa huomioon niiden välinen etäisyys ja sen määrittämä summavaikutus. Teollisuusluokan voimaloiden matalataajuinen merkityksellinen sykintä saattaa ulottua 3 kilometrin etäisyydelle. On esitetty, että jopa 20-30 % on merkityksellistä sykintää, jota nykyinen vain yksittäiset tuulivoimalat huomioon ottava melumallinnus ei ota huomioon.

Tuulivoimayhtiön melumallinnuksissa käytetty roottorin halkaisija on 163 metriä eikä poikkeamislupahakemuksen mukainen 180 metriä. Kun lavan pituus kasvaa YVA-menettelyyn 2014-2015 sisältyneestä 70 metristä poikkeamismenettelyn 90 metriin eli 28 prosenttia, pyörimisalueen pinta-ala kasvaa 67 prosenttia. Mallinnuksessa käytetyn lavan pituuden ja pyörimisalun prosentuaaliset lisäykset ovat vastaavasti 16 % ja 40 % eli melumallinnuksessa käytetyt arvot ovat alimitoitettuja.

Kun otetaan huomioon tornien sijoittelu ja lavan pituuden kasvu, näyttää selvältä, että melu lisääntyy huomattavasti. Tästä syystä emme voi pitää tehtyä melumallinnusta luotettavana.

	Lavan pituus	Lavan halkaisija/ pyörimissäde	Välimatka suositus voimaloille	Pyörimisala = 3,14 * lavan pituuden neliö	Pyörimisalun %- ero rakennusluvassa myönnetystä arvosta
Yksikkö	metriä	metriä	metriä	neliömetriä	
Rakennuslu pa	70	140	700	15 000	0 %
Melumallin nus	81,5	163	815	21 000	+40 %

Poikkeamis lupa	90	180	900	25 000	+67 %
--------------------	----	-----	-----	--------	-------

Lavan pituuden kasvaessa myös meluvaikutuksista kärsivän alueen koko kasvaa ja saattaa aiheuttaa kiinteistöjen omistajille taloudellisia menetyksiä kiinteistöjen arvon laskiessa.

Meluvaikutus lisääntyy 2,5 km:n säteellä kaakossa sijaitsevalla Kauhajärvellä ja 3 km:n säteellä Pahtajärvellä, joiden rannalla on yksityinen lomakylä ja vapaa-ajan asutusta. Lähistöllä on myös pysyvää asutusta. Hankealueen lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 2,5 kilometrin säteellä lähimmästä tuulivoimalasta lounaaseen, Pellon ja Ylitornion kuntien rajalla (KARTTA 4).

Muita haittatekijöitä

Lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetut tekijät, joita käytetään päätettäessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen, liittyvät liitteessä 2 lueteltuihin hankkeen ominaisuuksiin, sijaintiin ja vaikutusten luonteeseen. Tuulivoimahankkeen haittavaikutus alkaa heti rakennusvaiheessa, on esimerkiksi melun ja maisemavaikutusten suhteen pitkäkestoinen ja vaikutukset kohdistuvat hankealuetta laajemmalle alueelle.

Hankkeen ominaisuuksista mainittakoon voimallisen rakentamisen ja suuren materiaalitarpeen aiheuttaman jätteiden muodostumisen lisäksi toiminnasta johtuva luonnon pilaantuminen. Riski voimaloissa käytetyn öljyn vuotamisesta ympäristöön on todellinen. Lisäksi on kokemusperäistä tietoa lapojen kulumisesta ja mikromuovin pääsystä ympäristöön. Perustuksissa käytettävän betonin valmistaminen tuottaa hiilidioksidipäästöjä, samoin rakentamisen aikainen kuljetus. Betoniperustus todennäköisesti jätetään maahan kustannussyistä voimalan poistuttua käytöstä. Tuulivoimalan käytöstä poistettaville lavoille ei ole aitoa kysyntää.

Vaikkakin hankealueella on talousmetsää, aluetta on osin voimakkaasti muokattu ojituksin ja luonnonpurojen tilaa heikennetty, niin hankealueella on vanhojen metsien saarekkeita ja herkästi pilaantuva E-luokan pohjavesialue, jonne on tarkoitus sijoittaa kuusi tuulivoimalaa eli voimalat nro 3, 4, 5, 7, 9 ja 10, mikä heikentää luonnonympäristön sietokykyä.

Alueen ja lähistön luontoarvoja on tuotu esiin YVA-selostuksessa ja yhteysviranomaisen YVA-lausunnon huomioimisessa kaavaehdotuksessa 7.3.2016 (liite 6). Koskien yhteysviranomaisen lausunnossa YVA-selostuksesta kohtaa *”Suoluontokohteiden ja lähteiden lähiympäristössä on epävarmuutta vesitasapainon häiriöherkkydessä”* toimenpiteissä mainitaan *”Epävarmuutta aiheuttaa hiekkamaaperässä tehtävät maansiirto- ja kaivutyöt, joiden vaikutusta harjualueen alaosan lähteille ei voida varmuudella pois sulkea”*.

Tuulivoiman vaikutusta eläinten reviireihin vasta tutkitaan. Lisätutkimuksia tarvitaan. LUKE on tehnyt englanninkielisen tutkimuskatsauksen ja koostejulkaisu on vapaasti luettavissa osoitteessa:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320723004834>

Puolustusvoimien lausunto poikkeamisista

Palovaaran tuulivoimapuisto on kaavoitettu vuonna 2012 perustetulle Ruotsin ja Suomen puolustusvoimien yhteismatalalentoharjoitusalueelle (CBA, KARTTA 5). Hanke on vuonna 2015 saanut puolustusvoimilta luvan 21:n 230 metriä korkean tuulivoimalan rakentamiseen ja myöhemmässä lausunnossa vuodelta 2022 tuulivoimaloiden enimmäismääräksi on vahvistettu 17 kappaletta. Puolustusvoimat ei ole antanut puoltavaa lausuntoa 250-metrisille voimaloille.

Varaamme mahdollisuuden täydentää vastaselitystä myöhemmin.

Pellossa 15.1.2024

Ylitornion - Pellon Luonto ry

Seija Piippola

puheenjohtaja

Saara Laivamaa

varapuheenjohtaja

Rajanaapuri

Katriina Koskela

kiinteistötunnus: 854-401-23-22 (Laurinmaa)

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös perusteluineen pyydetään lähettämään yhdistyksen sähköpostiosoitteeseen: ylitornio-pello@sll.fi

Kirjallisuusliitteet:

1. Lausunto Pellon kunnanhallitukselta 30.8.2023
2. Selitys wpd Palovaaran Tuulipuisto Oy:ltä
3. Pellon Palovaaran tuulivoimafapuisto, voimaloiden kokonaiskorkeuden ja tehon korotus
4. YVA-MENETTELYN SOVELTAMISTARVE KOSKIEN PELLON PALOVAARAAN SUUNNITELTUA TUULIVOIMAHANKETTA JA SEN SÄHKÖNSIIRTOA
5. Valituksen täydennys 13.6.2023
6. yhteysviranomaisen_yva-lausunnon_huomioiminen-kaavaehdotuksessa

KARTTA-LUETTELO-LIITE:

- LUETTELO 1 POIKKEAMISISTA
- KARTTA 1 250 METRIN VOIMALOIDEN SIJAINNIT
- KARTTA 2 KUVAUSPISTEET JA NÄKYMÄANALYYSI 230 M
- KARTTA 3 NÄKYMÄANALYYSI 250 M
- KARTTA 4 MELUMALLINNUSKARTTA
- KARTTA 5 CBA-ALUE